

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Oslo, 19/12/2008

Innspill til miljøriktig innretning av tiltakspakke for norsk næringsliv

Vi viser til pressemelding fra Finansdepartementet datert 26. november 2008, der det varsles framleggelse av en finanspolitisk tiltakspakke i månedsskiftet januar/februar neste år. Bellona vil med dette gi innspill om tiltak som kan gi et løft for miljø og klima, samtidig som de stimulerer aktiviteten i sårbare sektorer i norsk økonomi.

Fokusområder

Produksjon, foredling og forbruk av energi står for om lag to tredjedeler av både de globale og de norske klimagassutslippene. Omstilling til rene energikjeder, der fossile energikilder erstattes med fornybare energikilder, rene energibærere erstatter forurensende energibærere, samt effektivisering energikjedene, står sentralt i klimakampen.

Denne omstillingen innebærer i praksis store investeringer i utstyr, infrastruktur og bygningsmasse, investeringer som det i løpet av de siste årenes høgkonjunktur har vært vanskelig å finne kapasitet i økonomien til å gjennomføre.

Den påbegynte nedturen i norsk og internasjonal økonomi har medført investeringsstans i en rekke sektorer, blant andre byggsektoren og fornybar energi. Sistnevnte rammes ikke bare av kredittmangel og framtid frykt, men også av svekket relativ konkurransevne som følge av oljeprisfall.

Utbygging av fornybar energi, oppgradering av infrastruktur og energieffektivisering av bygningsmasse og industri er tiltak som i betydelig grad er drevet fram av offentlige bevilgninger – samtidig som tiltakene i stor grad medfører aktivitet hos bransjer og leverandører som er hardt rammet av finanskrisen.

Dermed ligger forholdene til rette for at en tiltakspakke som effektivt stimulerer norsk økonomi, også kan stimulere miljø- og klimatiltak.

Bellonas forslag til grønne krisetiltak

1. Doble Enovas bevilgninger til energieffektivisering i næringsbygg, industri og boligselskaper i 2009, og doble en gang til i 2010.

Budsjettøkning ift. dagens budsjett: 1,5 milliarder kr i 2009, 3 milliarder kr i 2010.
Målgruppe: Næringsbygg, offentlige bygg og større boligselskaper
Sektorer som får effekt: Hele byggebransjen, selskaper av alle størrelser

Energieffektivisering av bygningsmasse er ikke nødvendigvis søknadspliktig, og krever lite planlegging sammenlignet med nybygg. Ledig kapasitet i byggebransjen kan komme raskt i gang med prosjekter.

2. Bevilgninger til fornybar energi doubles i 2009, og doubles igjen i 2010.

18 vindkraftprosjekter har fått konsesjon. Enova har ikke nok penger til at disse utløses. Tilsvarende muligheter ligger i biovarme. Ledig kapasitet i anleggsbransjen, elektrobransjen og industri tas i bruk.

Budsjettøkning ift. dagens budsjett: 1,5 milliarder kr i 2009, 3 milliarder kr i 2010.
Målgruppe: Kraft- og varme produsenter, fjernvarmenett m.m.
Sektorer som får effekt: Utstysleverandører, elektro-, og maskinentreprenører,

3. La Investinor tilføre egenkapital til miljøteknologisektoren

Industribedrifter som utvikler og produserer miljøteknologi bør gis særlig fokus med tanke på tilførsel av egenkapital eller lån. En rekke produkter er avhengige av markeder som går foran m.h.t. klimakrav. Finanskrisen kan gjøre det vanskelig å oppnå lønnsomhet for produkter som verden trenger for å løse klimaproblemet. Bellona foreslår at Investinor tilføres midler øremerket til å gå inn på eiersiden i miljøteknologiselskaper med kapitalbehov.

Budsjettøkning ift. dagens budsjett: 1 milliard kr i 2009, 3 milliarder kr i 2010.
Målgruppe: Industribedrifter

4. Bevilg 100 millioner til utbygging av ladestasjoner for elbiler.

Regjeringen ønsker å legge til rette for elektrifisering av transportsektoren. Grunnlaget legges med å bygge infrastruktur. I første omgang bør alle som bor i urbane strøk ha tilgang til ladestasjon.

Budsjettøkning ift. dagens budsjett: 100 millioner kr
Målgruppe: Kommuner, nettselskaper, boligselskaper m.fl.
Sektorer som får effekt: Utstysleverandører, elektro- og maskinentreprenører.

5. Investeringer i oppgradering av strømmnett og kloakkinfrastruktur.

Her er det et stort etterslep. Strømmnettet må energieffektiviseres, og utvides for å legge til rette for ny fornybar energiproduksjon. Lekkasjer i kloakknnett gir forurensningsproblemer. Kloakkinfrastruktur bør gis bevilgninger via kommunene. Kraftnettinvesteringer bør stimuleres med gjennom krav til nettselskaper.

Budsjettøkning ift. dagens budsjett: 1 milliard kr
Målgruppe: Kommuner
Sektorer som får effekt: Utstysleverandører, elektro-, og maskinentreprenører

6. Innfør skattefradrag på inntil 50 000 for energitiltak i husholdningene

Skattelettelse kan gi økt sparing framfor økt aktivitet. Skattefradrag på visse investeringer kan gi direkte stimulans til tiltak med ønsket effekt. Vi foreslår at investeringer i etterisolering, energistyring eller fornybar varme gis fradrag fra inntekt på inntil 50 000 kroner. Tiltaket kan om ønskelig verifiseres av en tredjepart.

Budsjettkonsekvens:	Ikke estimert
Målgruppe:	Husholdningene
Sektorer som får effekt:	Byggebransjen og utstyrsleverandører

7. Øk bevilgninger til næringsrettet forskning og utvikling innen klimaløsninger

I nedgangstider kuttes bedriftenes investeringer i forskning og innovasjon. Selv om den offentlige forskningsinnsatsen innen ren energi er styrket i 2009-budsjettet, kan den totale innsatsen svekkes som følge av redusert forskning i næringslivet.

Budsjettøkning ift dagens budsjett:	100 millioner kr
Målgruppe:	FoU-sektoren

8. Still miljøkrav til alle som mottar krisetiltak

Dersom Regjeringens tiltakspakke innebærer en satsning på generell oppgradering av offentlige bygg må de samtidig oppgraderes til mer effektive energiklasser.

Industribedrifter som mottar kapitaltilførsel bør stimuleres til omlegging til miljørettede produkter

Med vennlig hilsen

Frederic Hauge
Leder

Marius Holm
Nestleder

Kopi til:

Miljøverndepartementet
Nærings – og handelsdepartementet
Olje- og energidepartementet
Finanskomiteen
Energi – og miljøkomiteen